

Indeks demokratije¹

1. NACIONALNE I VJERSKE MANJINE

Osnova manjinske politike svih demokratskih društava je puna integracija manjina u društveni život uz dalje očuvanje i razvijanje njihove nacionalne i kulturne posebnosti. U tom pravcu neophodno je ostvariti stalnu komunikaciju državnih organa sa predstavnicima svih manjinskih zajednica, partnerskim odnosom sa relevantnim međunarodnim organizacijama i institucijama i svim onim subjektima koji djeluju u srodnoj materiji.

Nacionalna podijeljenost većinskog pravoslavnog življa po političkom kriterijumu je svakako važna i sa stanovišta tretmana nacionalnih manjina, obzirom da praksa pokazuje da politički nosioci dvije sukobljene strane (Crnogorci i Srbi) imaju različit odnos prema njima.

Stabilan pravni položaj nacionalnih manjina zahtijeva da zaštita njihovih prava bude integralni dio ustavnog sistema, uključujući slobodan pristup svim političkim, društvenim, ekonomskim, kulturnim i državnim djelatnostima kao i mogućnost izbora na svim nivoima društvene selekcije. Obzirom da je proces donošenja ustava Crne Gore u toku biće izuzetno važno da se ustavnim rješenjima postave temelji zakonske proizvodnje mehanizama kojima će se štititi individualna ali i kolektivna prava manjina i razvoja instituta

afirmativne akcije. Bez nacionalnog i vjerskog pluralizma, čak i ako postoji stvarni politički pluralizam, nemoguće je zamisliti moderno demokratsko društvo.

Pitanje statusa nacionalnih manjina i stepena njihovog uključivanja u političke procese je svakako pitanje sveukupne demokratičnosti društva. Kakvo je stanje crnogorskog društva po tom pitanju, pokazaće nam sljedeće mjerenje. U mjerenju stepena demokratičnosti koji je postignut na ovom planu definisali smo sljedeće dimenzije.

- Formalno pravna zaštita manjina
- Diskriminacija manjina
- Postojanje mehanizama zaštite manjina
- Odnos većine prema manjini i korektnost javnog informisanja.

Mjerenje po dimenzijama je izvršeno po standardizovanoj metodološkoj proceduri i na isti način kao i kod ostalih područja, čime je omogućena komparacija podataka svake vrste. Izbor samih dimenzija je i teorijski i praktično utemeljen pri čemu njihovom sumarizacijom možemo doći do jedinstvenog i sintetičkog pokazatelja.

1.1 Formalno-pravna zaštita manjina

Ovdje se svakako radi o pozitivno pravnom aspektu, i posredstvom ove dimenzije htjeli smo ispitati ravnopravnost nacionalnih i vjerskih manjina pred zakonom. Pri ocjeni ovog aspekta treba imati u vidu da su pozitivno pravni propisi i u periodu socijalizma sadržali značajne elemente ravnopravnosti svih nacionalnih i vjerskih manjina. Rezultati koje smo dobili na osnovu indikatora koji operaciona-

¹ INDEX DEMOKRATIJE predstavlja način mjerenja stepena razvoja demokratskog procesa u jednom društvu. Njime se, jezikom brojki, kroz analizu specifičnih indikatora, ukazuje u kojoj mjeri građani doživljavaju prisustvo demokratije u njihovom društvu. Položaj nacionalnih i vjerskih manjina predstavlja jedno od ukupno pet područja koja predstavljaju predmet mjerenja. Kompletan izvještaj je dostupan na veb sajtu (www.cedem.co.me). Projekat je podržan od strane NED-a.

lizuju ovu dimenziju kreću se u opsegu od 3.49 do 3.71. Dakle, vrijednosti su visoke na svim indikatorima, što generalno govori da su, sa stanovišta pozitivnog prava, u percepciji građana nacionalne i vjerske manjine u velikoj mjeri izjednačene sa pravima sa ostalim dijelom stanovništva Crne Gore.

Komparativno, kada je u pitanju formalno pravna zaštita manjina, na nivou opšteg javnog mnjenja postoji uvjerenje da su najbolji rezultati postignuti u oblastima slobode izražavanja vjerskih opredjeljenja (3.71) i zakonske zaštićenosti vjerskih zajednica (3.70). Istu, još uvijek visoku vrijednost, bilježimo kod indikatora zakonske zaštićenosti nacionalnih manjina (3.69) i slobode izražavanja političkih i kulturnih opredjeljenja nacionalnih manjina (3.59). Najniža ali i dalje visoka vrijednost postoji kada je riječ o konkretnim akcijama vlasti u službi zaštite prava manjina (3.49).

1.2 Diskriminacija manjina

Pitanje formalno pravne zaštite manjina i pitanje različitih oblika diskriminacije nalaze se u interferentnom odnosu. Naime, diskriminacija je mnogo širi pojam od pozitivno pravne uređenosti i može se manifestovati na različite načine, pri čemu je veliki broj mogućnosti diskriminacije izvan zakonske regulative. S ciljem da izmjerimo različite vidove diskrimi-

nacije definisali smo mrežu indikatora koji ih tretiraju.

Vrijednosti se kreću u opsegu od 3.19 do 3.47 što je relativno visoko. Komparativno, najbolji rezultat je ostvaren po pitanju jednakosti u zapošljavanju i napredovanju nacionalnih manjina (3.47). Takođe visoko je ocijenjena reprezentativnost i mogućnost napredovanja nacionalnih manjina u državnim službama (3.41), što je u korelaciji sa podatkom da u Crnoj Gori ne postoji diskriminacija manjina od strane državnog aparata i činovnika (3.38). Rad sudova sa stanovišta nepristrasnosti je ocijenjen dosta dobro (3.30). Dalje, visoko je ocijenjena i državna briga o regionima u kojima žive manjine (3.25), a najnižu, ali ipak visoku ocijenu, dobio je i rad sudova u postupcima gdje se javljaju kao stranke pripadnici nacionalnih manjina (3.19).

1.3 Postojanje mehanizama zaštite manjina

Demokratsko društvo prije svega odlikuju razvijene institucije i izgrađeni mehanizmi koji garantuju demokratskičnost u svakom pojedinom segmentu društvenog života. Odgovornost je većine da izgradi mehanizme za unaprjeđenje i zaštitu nacionalnih i vjerskih manjina jer manjine mogu djelovati kao činilac povezivanja međusobnog razumijevanja i stvaralaštva samo

Tabela 1 - Formalno pravna zaštita manjina – prikaz po indikatorima

Indikatori	N	K	SD	Skewness
Zakonska zaštićenost nacionalnih manjina	931	3.69	1.106	-0.734
Zakonska zaštićenost vjerskih zajednica	918	3.70	1.089	-0.782
Sloboda izražavanja vjerskih opredjeljenja	933	3.71	1.060	-0.799
Sloboda izražavanja političkih i kulturnih opredjeljenja nacionalnih manjina	920	3.59	1.085	-0.674
Postojanje konkretnih akcija vlasti koje su u službi zaštite prava manjina	814	3.49	1.079	-0.613

Tabela 2 - Diskriminacija manjina – prikaz po indikatorima

Indikatori	N	K	SD	Skewness
Jednakost zapošljavanja i napredovanja nacionalnih manjina i većinskog naroda	908	3.47	1.218	-0.488
Reprezentativna zastupljenost i napredovanje nacionalnih manjina u državnim službama	894	3.41	1.188	-0.375
Nepristrasnost sudske vlasti u procesima u kojima učestvuju nacionalne i vjerske manjine	811	3.30	1.115	-0.291
Odnos povjerenja prema vlasti da neće biti diskriminacije nacionalnih manjina u sudskom postupku	781	3.19	1.113	-0.243
Odsustvo diskriminacije nacionalnih i vjerskih manjina od strane državnog aparata i činovnika	863	3.38	1.111	-0.407
Državna briga o ekonomskom i društvenom razvoju regiona u kojima žive nacionalne i vjerske manjine	882	3.25	1.130	-0.298

ako su u položaju da slobodno djeluju.

Kada je o statusu nacionalnih i vjerskih manjina riječ, naš zadatak je bio da utvrdimo percepciju nivoa do kog je društvo došlo na planu razvijanja mehanizama kojima se garantuje ravnopravnost.

Najvišu vrijednost bilježimo kada je u pitanju razvijenost državnih institucija koje štite prava nacionalnih i vjerskih manjina (3.42). Visoko su ocijenjene i institucije civilnog društva koje se bave zaštitom nacionalnih i vjerskih manjina (3.40), javnost kada je u pitanju njena reakcija u slučajevima kršenja prava manjina (3.38), spremnost i sposobnost vlasti da zaštiti prava nacionalnih i vjerskih manjina u svim djelovima zemlje (3.34), dok je najnižu ali takođe visoku ocjenu dobila država u vezi sa efikasnošću državnog aparata u slučajevima kršenja prava nacionalnih manjina (3.23).

1.4 Odnos većine prema manjini i korektnost javnog informisanja

Srž problema višenacionalnih sredina predstav-

lja odnos prema nacionalnim manjinama. Ovaj odnos se najprije reflektuje posredstvom odnosa države i medija, budući da upravo ove institucije reprezentuju dominantno stavove većinske nacije. Ovo su motivi koji su nas opredjelili da se usmjerimo na mjerenje ove dimenzije u području demokratičnosti društvenih odnosa kada je u pitanju status nacionalnih manjina.

Definisana su četiri bazična indikatora a opseg izmjerenih vrijednosti se kreće od 3.31 do 3.66. Naime, od strane građana najbolje je ocijenjena uključenost nacionalnih i vjerskih manjina u aktivnosti organizacija koje štite prava manjina (3.66); ova vrijednost jeste značajno veća od vrijednosti u preostala tri indikatora koji su takođe visoko ocijenjeni. Slijedi uključnje i podrška države akcijama koje obezbjeđuju bolji tretman nacionalnim manjinama sa ocijenom (3.46), potom ocjena pomoći koju vlast pruža u pogledu ostvarivanja kontakata i podsticanja saradnje između nacionalnih manjina i matične države (3.41). Najnižu ocjenu, ali kao i predhodne tri izuzetno visoku i dobru, dobilo je i pitanje odsustva govora mržnje u medijima prema nacionalnim i vjerskim manjinama (3.31).

Tabela 3 - Postojanje mehanizama zaštite manjina – prikaz po indikatorima

Indikatori	N	K	SD	Skewness
Razvijenost državnih institucija koje štite prava nacionalnih i vjerskih manjina	839	3.42	1.053	-0.503
Razvijenost institucija civilnog društva koje štite prava nacionalnih i vjerskih manjina	813	3.40	1.017	-0.435
Postojanje reakcija javnosti na slučajeve kršenja prava manjina	827	3.38	1.056	-0.439
Spremnost i sposobnost vlasti da zaštiti prava nacionalnih i vjerskih manjina u svim djelovima zemlje	866	3.34	1.136	-0.364
Efikasnost državnog aparata u slučajevima kršenja prava nacionalnih manjina	847	3.23	1.165	-0.199

1.5 Sumarni pokazatelji za položaj nacionalnih i vjerskih manjina

Sada ćemo kroz sumarni prikaz dobijenih vrijednosti sagledati stepen demokratičnosti koji je ostvaren kada je u pitanju područje nacionalnih i vjerskih manjina. Takođe, izvršićemo i komparaciju novih rezultata sa rezultatima prethodnog istraživanja.

Imajući u vidu da su sve vrijednosti po dimenzijama iznad onih koje smo zabilježili u prethodnim mjerenjima i kreću se u rasponu od 66.5 do 72.4 nameće se zaključak da se

na nivou opšteg javnog mnjenja smatra da je položaj nacionalnih i vjerskih manjina korektan. Najviša ocjena je zabilježena kod formalno pravne zaštite manjina (72.4), nešto niža ali svakako visoka vrijednost dobijena je kada je u pitanju odnos većine prema manjini i korektnost javnog informisanja (68.5). Slijedi pitanje postojanja mehanizama zaštite manjina (66.9), i na kraju s vrijednošću (66.5) pitanje diskriminacije manjina.

U poređenju sa prethodnim istraživanjem nema značajnijih promjena u pogledu dobijenih vrijednosti. Trend pokazuje blage, možemo reći

Tabela 4 - Odnos većine prema manjini i korektnost javnog informisanja – prikaz po indikatorima

Dimenzije	N	K	SD	Skewness
Odsustvo govora mržnje u medijima prema nacionalnim i vjerskim manjinama	883	3.31	1.164	-0.427
Pomoć vlasti u ostvarivanju kontakata i podsticanju saradnje između nacionalnih manjina i matične države	785	3.41	1.084	-0.442
Uključenje i podrška države akcijama koje obezbjeđuju bolji tretman nacionalnih i vjerskih manjina	769	3.46	1.016	-0.473
Uključenost nacionalnih i vjerskih manjina u aktivnosti organizacija koje štite njihova prava	797	3.66	0.983	-0.827

**Tabela 5 - Demokratičnost na području nacionalnih i vjerskih manjina
- sumarno po dimenzijama**

Dimenzije	N	K	SD	Skewness
Formalno pravna zaštita manjina	967	72.4	18,65996	-0.627
Diskriminacija manjina	968	66.5	19,33461	-0.331
Postojanje mehanizama zaštite manjina	953	66.9	18,72442	-0.287
Odnos većine prema manjini i korektnost javnog informisanja	936	68.5	19,11749	-0.541

i zanemarljive oscilacije u pogledu dobijenih rezultata po dimenzijama, što je lako uočljivo iz komparativnog tabelarnog prikaza. Rast vrijednosti, doduše ne visok, prisutan je kod formalno pravne zaštite manjina i po pitanju odnosa većine prema manjini. Blagi pad bilježimo kod ocjene diskriminacije manjina kao i postojanja mehanizama zaštite manjina.

Uvažavajući sve osobenosti crnogorskog društva ističemo sljedeće: pitanje nacionalnih i vjerskih manjina se riješava samo uz aktivan dijalog i učešće manjina jer svako drugo rješenje je rješenje kratkog daha. Svakako, uprkos dobrim rezultatima ostvarenim u ovoj oblasti, neophodno je i dalje nastaviti kretanje u pravcu poboljšanja položaja nacionalnih i vjerskih manjina tamo gdje je to najpotrebnije. U ovom

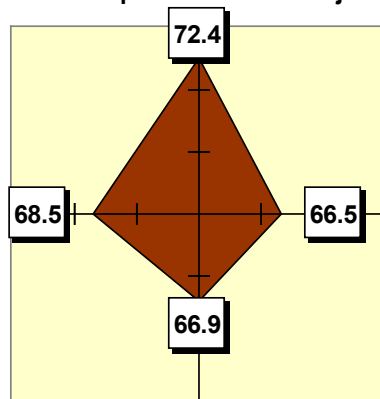
slučaju, mada je stanje daleko od alarmantnog, treba obratiti pažnju na pitanje diskriminacije manjina, diskriminacije shvaćene šire od njenog pozitivno pravnog određenja.

Dimenzije	2005-2006	2006-2007
Formalno pravna zaštita manjina	72.1	72.4
Diskriminacija manjina	66.9	66.5
Postojanje mehanizama zaštite manjina	67.1	66.9
Odnos većine prema manjini i korektnost javnog informisanja	68.0	68.5

Nacionalne i vjerske manjine

Formalno pravna zaštita manjina

Odnos većine prema manjini i korektnost javnog informisanja

Postojanje mehanizama zaštite manjina

Aktivnosti CEDEM-a

Radionica:

”Reforma sistema maloljetničkog pravosuđa”

Podgorica, 17. februar 2009.

Centar za demokratiju i ljudska prava - CEDEM je od strane UNICEF-a Crna Gora, zadužen za pružanje neposredne podrške sudiji Vrhovnog suda Srbije u penziji, gospodinu Nikoli Miloševiću u sprovođenju analize postojećeg normativnog okvira i prakse u oblastima krivične i prekršajne odgovornosti maloljetnika, izvršenja krivičnih sankcija prema maloljetnicima i koncentracije nadležnosti koja se realizuje u okviru Projekta

reformе sistema maloljetničkog pravosuđa. Jako važan segment analize, koja predstavlja uvod u postupak donošenja posebnog zakona o maloljetničkom pravosuđu, odnosi se na sagledavanje statova i iskustava praktičara u pogledu postojeće situacije u maloljetničkom pravosuđu i prikupljanje njihovih preporuka u odnosu na predstojeću reformu sistema. Stoga je u prostorijama CEDEM -a održan sastanak sa predstavnicima slijedećih institucija: Centra za socijalni rad iz Podgorice, Uprave policije, Osnovnog Tužilaštva u Podgorici, Osnovnog Suda u Podgorici, UNICEF-a i CEDEM - ovog istraživačkog tima.

Prezentacija:

”EUCLID mreža”

Podgorica, 27. februar, 2009.

U organizaciji CEDEM-a održana je prezentacija Euclid mreže u Podgorici. Euclid je prva evropska mreža koja okuplja lidere NVO sektora. Počela je sa radom u 2007. godini i ima 250 članova iz 22 evropske zemlje, uključujući tu i Makedoniju, Srbiju, Kosovo, BiH, Crnu Goru i Albaniju. Osnovna svrha postojanja Euclid-a jeste da ojača lidere u civilnom sektoru kroz razvoj, povezivanje i podršku, u želji da učini čitav sektor

profesionalnijim i inovativnijim. Prezentaciju u Podgorici je otvorio član Euclid mreže gospodin Nenad Koprivica, izvršni direktor CEDEM-a. Nakon kratkog uvoda, direktor Euclid-a gospodin Filippo Addarii je predstavio svoju organizaciju i njenu ulogu u regionu Zapadnog Balkana i u čitavoj Evropi. Nakon toga učesnici skupa su bili u mogućnosti da iznesu svoje mišljenje o izazovima sa kojima se srijeću lideri civilnog sektora u Crnoj Gori.

”Dan otvorenih vrata”

Podgorica 19.mart, 2009.

U CEDEM-u je 19. marta održan “Dan otvorenih vrata”, na koji su bili pozvani svi zainteresovani politički i medijski subjekti, a koji je uslijedio nakon prezentacije rezultata istraživanja u okviru projekta “Političko javno mnjenje – mart 2009”. Gosti CEDEM-a bili su predstavnici: SNP-a, NOVE, Albanske Alternative, SDP-a, predstavnici TV i dnevnog lista “Vijesti”.

• Posjetili su nas ... • Posjetili su nas ... • Posjetili su nas ... • Posjetili su nas ...

- **Peter Lassen**, Prvi sekretar, Danska Ambasada, Beograd
- **Bjorn Linderfalk**, savjetnik, Svedska Ambasada, Beograd
- **Patrick Hebert**, savjetnik u Ambasadi Kanade u Beogradu

Predstavnici **Posmatračke misije OSCE/ODIHR:**

- **Mr. Artis Pabriks**, šef misije
- **Beata Martin-Rozumilowicz**, zamjenik šefa misije
- **Paul O’Grady**, izborni analitičar
- **Judith Gimenez**, analitičar za pitanja nacionalnih manjina

Predstavnici **Euclid mreže, London**

- **Filippo Addarii**, Izvršni direktor
- **Ben Rattenbury**, Član Euclid mreže

Međunarodne aktivnosti predstavnika CEDEM-a

Mr Nenad Koprivica

5.-6. mart 2009. Beograd

Konsultacije u okviru regionalnog projekta: ***Ka bijeloj Šengen listi***, u organizaciji NVO Grupa 484.

Mr Nenad Koprivica

11. mart 2009. Tirana

Učešće na regionalnoj konferenciji pod nazivom: Jačanje uloge civilnog društva – saradnja sa Vladom, u organizaciji Euclid mreže iz Londona.

Mr Nenad Koprivica

19.-21. mart 2009. Sarajevo

Učešće na regionalnoj konferenciji pod nazivom: Jugoistočna Evropa: ***od Dejtona do Brisela***. Konferenciju organizovala Parlamentarna skupština NATO.

Rajko Radević

19.-20. januar 2009. Istanbul

Regionalne konsultacije sa predstavnicima NVO-a, o Kodeksu dobre prakse za Jugoistočnu Evropu, u organizaciji Savjeta Evrope i TUSEV-a.

CEDEM - Odjeljenje za empirijska istraživanja

Ispitivanje političkog javnog mnjenja Crne Gore
Mart 2009

Istraživanje je obavljeno u periodu od **09. do 15.03.2009.** Primijenjen je CEDEM-ov standardni dvostruko stratifikovani uzorak sa slučajnim izborom ispitanika u finalnim jedinicama. Realizovani uzorak je bio 1207 ispitanika iz devetnaest crnogorskih opština. Projekat Javno mnjenje Crne Gore podržan je od strane Instituta za otvoreno društvo, predstavništvo Crna Gora (OSIM).

Osnovne karakteristike uzorka		Povjerenje u institucije (trend)			
Starosna struktura ispitanika	%	Koef. povjerenja			
18-34	33.3	Institucija	jun '08.	nov '08.	mar '09.
35-45	37.5	Srpska pravoslavna crkva	3.40	3.50	3.69
55+	29.2	Obrazovni sistem Crne Gore	-	-	3.24
Nacionalnost ispitanika	%	Predsjednik Crne Gore	2.93	2.97	3.02
Crnogorci	44.7	Zdravstveni sistem Crne Gore	-	-	2.95
Srbi	33.5	Policija Crne Gore	2.66	2.70	2.87
Bošnjaci	4.6	Vlada Crne Gore	2.80	2.84	2.85
Albanci	5.6	Skupština Crne Gore	2.64	2.71	2.78
Muslimani	8.6	Sudstvo Crne Gore	2.46	2.54	2.72
Hrvati	1.1	Crnogorska pravoslavna crkva	2.45	2.51	2.54
Ostali	2.1	Političke partije u Crnoj Gori	2.27	2.38	2.50

Izborna preferencija – sa 95% sigurnosti	%	SE 95%	od %	do %
Albanska koalicija - Perspektiva	0.6	0.5	0.1	1.1
Albanska Lista DSCG i AA	0.7	0.5	0.2	1.2
Bošnjaci i Muslimani zajedno	1.9	0.9	1.0	2.8
Crnogorski komunisti	0.3	0.4	0.0	0.7
DUA-Ferhat Dinoša	0.2	0.3	0.0	0.5
Evropska Crna Gora DPS. SDP. BS. HGI	51.2	3.2	48.0	54.4
FORCA - Nazif Cungu	0.3	0.3	0.0	0.6
Za drugačiju Crnu Goru . DC I LPCG	2.9	1.1	1.8	4.0
Narodnjačka koalicija - NS DSS	1.0	0.6	0.4	1.6
Nova Srpska Demokracija	12.0	2.1	9.9	14.1
Otađzinska Srpska Stranka	0.6	0.5	0.1	1.1
Partija demokratskog prosperiteta	0.2	0.3	0.0	0.5
Pokret za promjene - Možemo	6.3	1.5	4.8	7.8
Socijalistička narodna partija	16.8	2.4	14.4	19.2
Srpska Nacionalna Lista	1.6	0.8	0.8	2.4
Stranka penzionera i invalida	3.5	1.2	2.3	4.7

Povjerenje u političare i javne ličnosti

Političar / rang prema srednjoj ocjeni od 1 do 5	Sr. ocjena	
	nov08	mar09
1. Filip VUJANOVIĆ	3.03	3.17
2. Vanja ČALOVIĆ	3.06	3.13
3. Milo ĐUKANOVIĆ	2.95	3.12
4. Gordana ĐUROVIĆ	2.84	2.97
5. Srđan MILIĆ	2.67	2.72
6. Vujica LAZOVIĆ	2.36	2.51
7. Andrija MANDIĆ	2.43	2.47
8. Ranko KRIVOKAPIĆ	2.31	2.45
9. Nebojša MEDOJEVIĆ	2.31	2.22
10. Ranko KADIĆ	2.19	2.07
11. Goran BATRIĆEVIĆ	-	2.06
12. Predrag POPOVIĆ	2.08	2.05
13. Miodrag ŽIVKOVIĆ	1.97	2.03
14. Zoran ŽIŽIĆ	1.97	2.01
15. Emilo LABUDOVIĆ	19.5	1.96
16. Dobrilo DEDEIĆ	-	1.93
17. Ferhat DINOŠA	1.81	1.73
18. Rafet HUSOVIĆ	1.67	1.71
19. Mehmet BARDHI	1.72	1.67
20. Vasilj SINIŠTAJ	1.60	1.53

Članstvo u EU (trend)

	Feb 08	Mar 08	Jun 08	Nov 08	Mar 09
Da	72.8	78.2	70.8	73.9	75.9
Ne	9.2	9.1	12.1	11.5	10.5
Ne zna	18.0	12.7	17.1	14.6	13.6

Članstvo u NATO (trend)

	Feb 08	Mar 08	Jun 08	Nov 08	Mar 09
Da	29.5	33.1	26.3	26.9	31.2
Ne	44.2	43.1	46.7	46.9	45.1
Ne zna	26.3	23.8	27.0	26.1	23.7

Članstvo u NATO (trend)

	Jun 07	Sep 07	Feb 08	Jun 08	Mar 09
Da	48.2	47.7	49.2	46.1	44.6
Ne	30.6	29.5	29.8	31.2	33.8
Ne zna	21.2	22.8	21.0	22.7	21.9

Kompletni rezultati istraživanja mogu se pogledati na CEDEM-ovom sajtu:
www.cedem.co.me

Povjerenje u TV stanice - trend

	Feb 07	Jun 07	Sep 07	Feb 08	Jun 08	Nov 08	Mart 09
TV CG 1	26.3	26.0	25.4	24.1	21.0	20.6	26.7
TV CG 2	-	-	-	-	-	0.2	
TV ELMAG	10.8	9.9	14.4	10.6	10.9	9.2	8.8
TV MONTENA	3.6	2.8	4.1	3.3	1.8	1.7	2.2
TV MBC	2.3	3.3	0.9	1.6	2.3	1.1	1.0
TV PINK	16.2	16.4	14.5	11.3	15.8	11.8	13.0
TV IN	27.0	27.6	28.5	34.3	26.7	28.4	27.3
ATLAS TV	-	7.6	6.5	6.1	6.1	7.0	5.0
TV VIJESTI	-	-	-	-	1.4	2.8	4.0
RTS	1.4	1.4	1.6	5.2	5.8	8.1	4.7
Ostale TV	12.5	5.2	4.1	3.5	8.2	9.3	7.2

Povjerenje u radio stanice - trend

	Feb 07	Jun 07	Sep 07	Feb 08	Jun 08	Nov 08	Mart 09
Radio Crne Gore	22.2	23.7	21.4	26.2	13.4	17.8	22.6
Radio Elmag	20.3	20.4	23.9	20.6	25.3	24.4	20.6
Radio D	11.0	6.4	10.1	9.4	9.4	4.5	7.1
Antena M	5.5	2.9	3.3	3.7	4.9	4.7	2.0
Radio Montena	2.6	2.8	1.9	2.1	1.1	1.7	1.0
Radio Svetigora	2.1	1.4	-	1.2	1.2	0.7	0.6
Radio Slobodna Evropa	1.9	0.9	0.2	1.3	0.8	0.3	0.9
Atlas Radio	-	5.6	7.0	5.6	6.3	7.9	6.0
Lokalne radio stanice	25.8	28.6	26.3	15.8	21.0	26.2	23.6
Ostale radio stanice	8.6	7.3	6.0	14.2	16.5	11.7	15.6

Povjerenje u dnevne novine - trend

	Feb 07	Jun 07	Sep 07	Feb 08	Jun 08	Nov 08	Mart 09
POBJEDA	14.1	11.9	12.0	12.6	13.3	12.1	15.7
VIJESTI	44.0	42.1	50.8	48.5	44.9	47.8	44.3
DAN	35.1	35.4	32.4	32.2	34.1	32.2	31.5
REPUBLIKA	0.7	1.5	1.0	0.9	0.8	0.7	-
POLITIKA	0.7	1.5	-	0.8	1.1	0.6	1.5
VEČERNJE NOVOSTI	2.2	3.5	3.1	3.7	4.4	5.4	3.7
BLIC	0.1	0.7	0.3	0.6	1.3	1.2	0.6
OSTALE NOVINE	3.0	3.3	0.4	0.8	-	-	2.6

Posjetite nas na...

www.cedem.co.me

www.cedem.co.me

www.cedem.co.me

www.cedem.co.me

www.cedem.co.me